

i de 3 sidste Samlinger, at dette Lovforslag er behandlet; ikke alene siden 1886—87, men mange Aar tidligere have Elementerne i nærværende Lovforslag været til Behandling, i ethvert Tilfælde i det andet Thing. § 2 har været til Behandling endogaa i Begyndelsen af Halvsjerdserne, og § 1, der angaar Hjælp i Sygdomstilfælde og Begravelsestilfælde, har været til Behandling i det andet Thing omkring 1878—79. Maasse det ogsaa har været tidligere, men jeg erinder ganske tydeligt, at det den Gang blev indbragt af det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber). Det er jo altsaa ingenlunde saa, at det kun er behandlet i de tre sidste Samlinger, men det har tidligere været undergivet en udførlig Behandling og navnlig det Spørgsmaal, om § 2 strider mod Grundloven eller ikke. Saa vidt jeg skjønner, blev Resultatet den Gang — og det synes ogsaa nu at være det, i hvilket man synes at komme til Ro — at Paragrafen egentlig ikke er i Strid med Grundloven. I det andet Thing har der, saa vidt jeg skjønner, været fuldstændig Enighed om at gaa ind paa Grundtanken i § 2 baade mellem Høire og Venstre, man har altsaa ikke haft Grundlovsbetænkeligheder der, og man kan selvfølgelig lægge den til Side. Naar der er talt om, at det er at udvøje en Slags Tvang mod de kommunale Myndigheder i deres Bevillingsret, skal jeg dertil bemærke, at deres Bevillingsret med Hensyn til Fattigunderstøttelse rigtignok er af en egen Art, thi de kunne ikke undlade at give Bevillingen, de ere nødte til i Overensstemmelse med Grundloven og Fattiglovgivningen at give dem, der trænge, det, de kunne leve af. Man kan ikke godt tale om Bevillingsret, naar den Paagjældende er forpligtet til at give Bevillingen. Altsaa det forekommer mig ikke, at Kommunalbestyrelserne ville blive anderledes stillede overfor Paragrafen her, end de allerede nu ere med Hensyn til selve Bevillingen af Fattigunderstøttelsen i det Hele. I den Henseende forekommer det mig egentlig ikke, at der er nogen videre Forskjel. Man kunde maasse mene, at der var mindre Trang nu til § 2, efter at det mere og mere er blevet klart for Kommunalbestyrelserne, at de i Virkeligheden have Ret til at eftergive Fattigunderstøttelser. Det har nemlig hidtil ikke været klart for Kommunalbestyrelserne eller i det Mindste for en Del af dem, at de havde Ret dertil uden Amtsraadets Samtykke, og Ringkøbing Amtsraad har nægtet at give sit Samtykke. Nu tror jeg, at dette er ganske klart efter de Forhandlinger, som ere førte i det andet Thing, og taktet være

den høitærede Indenrigsministers egne Udtalelser, som, saa vidt jeg husker, gaa bestemt ud paa, at Kommunalbestyrelserne have Ret til at eftergive, for Landets Vedkommende uden Amtsraadets Samtykke og for Riigstædernes Vedkommende uden Indenrigsministerens Samtykke. Man kunde altsaa mene, at der muligvis var mindre Trang til selve denne Bestemmelse, efter at det nu maa være kommet til Kommunalbestyrelsernes Kundskab, hvorledes Forholdet er, og skulde der endnu være enkelte Kommunalbestyrelser tilbage, som ikke ere blevne saa kloge, ville de nok snart blive det. Men uagtet det nu kan være saa, saa kan jeg dog ikke lade denne Grundgjælde for ikke at gaa ind paa Forslagets § 2, thi dels kunne Kommunalbestyrelserne handle meget forskjelligt, hvad maasse ikke er saa heldigt, dels er denne Bestemmelse direkte et Paabud om, hvad der skal gøres, og dels indirekte en Spore til dem om, at tage under næie Overveelse, om ikke Hjælpen bør eftergives. Det kan derfor, uagtet Kommunalbestyrelserne vistnok de fleste Steder ere tilbøjelige til at handle saa human som nogenlunde muligt, paa den anden Side ikke negtes, at der kan være Kommunalbestyrelser af en anden Opfattelse, og Lovene har man som bekendt ikke for deres Skyld, som handle rigtigt i Forveien, men snarere for de Andre. Altsaa, selv om man vil gjøre den Paastand gjældende, som tilbørlig her er kommen frem, kan jeg dog ikke mene, det vil være overflødig nu at give denne Bestemmelse. Det forekommer mig ogsaa, at den offentlige Mening, saa nogenlunde synes at være kommen paa det Reene med, at det i § 2 omhandlede Forhold nu kunde være modent til en Afgjørelse, og jeg ser et Vidnesbyrd herom deri, at man i det andet Thing har været fuldstændig enig derom. Heller ikke er den høitærede Indenrigsminister efter Forhandlingerne i det andet Thing at dømmes optraadt saa aldeles bestemt derimod. Han har vel i Dag sagt — ja det gjaldt maasse § 1 — at han var enig i Principet, men at det var Naaden, hvorpaa det gennemføres, han ikke kunde være enig i. Ja, det er jo meget kjædeligt med „Naaden“. Jeg vilde ønske, at dette „med Naaden“ ikke skal blive ved at lægge Hindringer i Veien, og jeg vilde finde det saa meget mere beklageligt, som Sagen nu har været behandlet flere Gange og i mangfoldige Aar. Det forekommer mig, at man nu nogenlunde kunde være klar over Naaden, paa hvilken en Ordning skulde ske. Der er vel endogaa saa meget mere Grund til at gaa ind paa Grundtanken i § 2, som man i de Lande, hvor man tør antages at staa paa et lignende Kulturtrin som her i